

ZACHOVÁME ODKAZ SVĚHO VŮDCE.

V úterý dne 14. září t. r. blásil časně ráno náš rozhlas smutnou zprávu, že toho dne ve 3 hodiny 29 minut dokončil svou pozemskou pouť první prezident naší republiky, prezident Osvoboditel Tomáš Garrigue Masaryk.

Ačkoliv již od 1. září, tedy po dobu 14 dní předtím, zprávy o zdravotním stavu Masarykově nebyly nijak radostné, zapůsobila zpráva o jeho smrti jako mohutný úder blesku.

A nebyli to jen občané naší republiky, kteří v té chvíli dovedli pochopit, koho touto smrtí ztrácejí, nýbrž celá Evropa a celý vzdělaný svět si v té době uvědomil, že tu tělesně odešel člověk mimořádně veliký a hluboký, že tu tělesně umřela veliká postava novodobých dějin, jejíž genius obsáhl údobí bezmála dvou století.

Povolanější lidé zhodnotili a ještě zhodnotí, jaký význam měl Masaryk především jako člověk a dále jako filosof a sociolog, politik a státník, učitel a vychovatel.

My, bratři, vzpomeňme aspoň nejstručnějšími črtami, čím byl Masaryk nám legionářům.

Nám čsl. legionářům byl Masaryk především vzorem bojovníka za právo a spravedlnost, za lepší bytí svého národa a všeho lidstva vůbec.

Masaryk byl nám dále v boji za naši státní samostatnost duchovním vůdcem. Dovedl z nás, z lidí, nasycených vojenskou službou v cizích službách odporem k vojačství, vytvořit armádu hrdinů, odhodlaných bit se do poslední kapky krve.

Masaryk vedl nás moudře v nejkritičtějších chvílích přes úskalia a nebezpečí s obětmi co možná nejmenšími a dovedl nás šťastně a vítězně k vytyčenému cíli.

Masaryk dal nám pro náš boj jasný a pevný ideový program, dovedl tento program prakticky vřít do poměrů, vyvolaných danými situacemi, a dovedl tento program i splnit.

Masaryk dovedl však i splnění tohoto programu prakticky zhodnotit a položit v pravý čas a na pravém místě platné na váhu.

A konečně Masaryk nezapomínal na nás, když jsme svou dobrovolnou povinnost splnili a když tak mnozí z našeho národa nechťeli již o nás vědět.

Velikost toho všeho vystoupí tím více, když si uvědomíme, že každý čin Masarykův i veškeré jeho obrovské dílo jako celek vyvěralo a bylo založeno na největší možné mravnosti, že nebylo v nich ani píďe sobeckosti té či oné formy a že jejich jediným cílem byly nejčistší ideály humanity.

Masaryk svým dílem dokazoval světu, že náš národ je schopný žít a své věci sám si spravovat, že je to národ demokratický, že vojáci tohoto státu se dovedou za pravou demokracii bit a umírat a že dovedou, byť i počtem poměrně slabí, vítězit převahou ducha.

Zásady, jimiž Masaryk vyvedl náš národ z politické poroby k politické samostatnosti, jimiž osvobodil náš národ z bývalé malosti a jimiž důstojně včlenil náš stát v soubor států světa, s Masarykem neumřely. Zůstávají nám jako veliké a hodnotné dědictví po něm. Zavazují nás, abychom s tím dědictvím hospodařili v budoucnu rozumně.

Veliká a spontánní účast legionářů na poslední cestě presidenta Osvoboditele Prahou, veliká účast národa našeho i ciziny, to vše bylo velkolepou manifestací Masarykova lidu. Byl to plebiscit vyznavačů Masarykových zásad a ideí. Byl to nejlepší důkaz, jak hluboko a jak trvale se vryla osobnost Masarykova v srdce nás všech.

Presidentu Osvoboditeli, Tomáši Garrigu Masarykovi, svému velikému vzoru, svému velikému vůdci a nejlepšímu bratru zachová legionářské bratrstvo VĚČNOU PAMĚT!

Za ideově sjednocení.

Léta mijejí, ubíhají, ba přímo letí – vždyť už dvacet a více let nás dělí od velikých našich bojů za svobodu a samostatnost československého národa a jeho bohaté a krásné země. Obrazky upřímného nadšení, krásných snah a odhodlaných činů blednou a mizejí v přívalu a změtí všední práce a nových a nových životních událostí, ale přes to i ve svém denním zaměstnání a ve svých šedých starostech vzpomínáme často a rádi, znovu a znovu svými myšlenkami vracíme se do nejkrásnějších dob svého života, kdy nám šťastný osud dopřál zúčastnění se boje za uskutečnění státního a tisíciletého ideálu českého a slovenského lidu. Vzpomínáme sami, kdykoli proud našich myšlenek zavádí o události nám tak drahé a milé, vzpomínáme v rodině, mezi přáteli a známými, kdykoli v rozmluvě naše slova zavádí o naší práci, naše boje i utrpení v době války světové, a vzpomínáme tím více, kdykoli se sejdem pospolu tak, jak nás svedla v jediném hloučku společná vůle bojovat a zvítězit v dobách velkého požáru válečného.

Takovým jediným uceleným hloučkem byla jistě i naše třetí baterie hned od svých prvních po-

čátků a zůstala jim vždycky, v těžkých bojích i ve chvílích oddechu; ba můžeme s dobrým vědomím říci, že bratři ani dnes nezapomínají své pevné soudržnosti, mýlých pout, věrného kamarádství a přátelství, jimiž je spojily nejen společné boje, útrapy a nebezpečí, ale i společné naděje, radosti a vítězství. Prvním pojítkem myšlenek bratři třetí baterie je ukrajinská vesnice Koloděžnoje nedaleko městečka Polonnoje a Žitomiru. Byla to vesnička, tonoucí za našeho pozemního pobytu většinou v hrozném blátě, a v zimě zas byla zavalena sněhem, takže snaživi a čistotní i fintivi (před báryšňami) kanonýři měli vždycky dost práce nejen se svými spagami a rubáškami, ale i s kanony a koňmi, vždyť jsme se nesměli dát zahanbit od zemláků, kteří v té době si již mnoho na pořádek a čistotu nepotrpěli. Práce bylo tedy dost – bláta a sněhu ještě více – a přece jsme měli vesničku rádi; za dne duněla celá ves i všechna okolní pole hrkotem kanonů i dusotem koni, daleko se rozléhaly ruské i české povely, vždyť české dělostřelctvo chtělo vbrzku zas obnovit slávu a věhlas lehkých i těžkých kusů Žižkových. A večer pak jsme se scházivali v teplých jizbách i jizbuskách při družné zábavě: šach,

divadlo, zpěv, hudba i tanec dávaly nám zapomenout na všechny nesnáze i starosti našeho svízelného postavení.

Tak jsme se navzájem záhy poznali a přilnuli druh k druhu s přátelským porozuměním a s opravdovou láskou. Když pak přišla doba zklamání a bolesti nad úplným rozvalem ruské fronty a nastal smutný ústup na východ, když jsme se bránili u Bachmače a Kyjeva proti Němcům a doufali sjednotit a pozvudit ruský lid k opětovnému vystoupení proti těmto odvčkým nepřátelům všeho slovanského svými boji od Penzy, Samary a Volhy až k Orenburku, od Úfy a Celjabinska přes Ural až téměř k Perm – tu v těchto útrapách a nebezpečích, kdy jsme byli často odkázáni pouze na sebe a své věrné druhy, staly se naše soudržnost, naše kamarádství a přátelství nad ocel tvrdší a nic jich potom už nemohlo zničit ani zvíkat. Na odpočinku žili jsme zas více životem kulturním: výcvik, poučení i zábava se střídaly, až při tak dávno již očekávaném návratu do osvobozené vlasti citili jsme se v dálné Sibíři i na širokých oceánech tím spíše jako jedna rodina, jejíž soudržnost se již tolikrát osvědčila a vždycky zvítězila.

Zdalo se, že nelze již rozpo-

Jaroslav Paleček-Hlincek:

Jdou sokolské šiky...

Kráčme zapřísněnou cestou z Novosělce do Koloděžna. Je nás 105. Stopět zdravých, silných hochů, určených za základ třetí baterie československého dělostřelckého divizionu. Třetina prvních českých dělostřelců. Několik dní před námi odcházel podobné hloučky, tvořící základ první a druhé baterie. V Novosělci hoši z třetího pluku poblíželi na nás se zájmem.

A jak by ne! Vždyť se námi tvoří nová část armády! Máme pětčtu a nyní budeme mít i dělostřelctvo. Rosteme, silíme! A až zase přijdeme na frontu, budou německým a rakouským dělům odpovídati naše česká děla jadrnými výstřely. Zdá se nám, že naše střely budou účinnější než dosavadní střely ruské, že budou nasyceny vším tím naším odbojem a že se budou trhati několikanásobně. Však

brzo Němci poznají naše granáty a šrapnely, brzo se naučí rozeznávat i od ruských!

S takovými tedy myšlenkami a s takovým nadšením kráčel náš hlouček mezi zoranými rolemi ukrajinskými. Za námi hrčely vozy se zavazadly. Slunce nám posílalo své dosud žhavé paprsky, ač byl již podzim. Krajem táhla vůně zorané země a s polí se ozývalo halekání ruských oráčů a poháněčů skotu. Chvillemi se sousedních lánů černé úrodné země vyletlo několik koroptví.

Šlo se nám to vesele! V zástupu, na němž pouze podle oděvu, nikoliv však podle pododohového pořádku bylo možno poznati vojiny, kráčeli jednotlivci osaměle i v hloučcích a z těchto hovořilo se živý rozhovor, vtipy a smích. Hovořilo se hlavně o dělech, přetřásaly se zkušenosti, nabyté v rakouské armádě, a kde šel některý bývalý rakouský dělostřelce, byl obklopen

větší společností a samozřejmě vedl slovo. Rovněž větším hloučkem byli obklopeni dva ruští dělostřelci, kteří pro nás přišli z Koloděžna. Hoši se vyptávali na vše možné.

V jiných skupinách se vtipkovalo na pěšáky, kteří byli nazýváni „poutníky, pocestnými“ i jinými vybranými i nevybranými názvy. Bylo patrné, že tyto „dělostřelci novobranci“ se až příliš brzo vžili do nové situace a skutečně bylo zajímavé poslechnouti jejich názory na pětčtu, z jejichž řad sami nedávno vyšli.

Před námi, když jsme přešli malé návrší, objevila se vesnice. Ruští vojíní sdělují, že je to Tyranovka, sídlo první baterie i poblíž zámeček Wojciechovka, kde bydlí velitel divizionu. Je třeba se hereďati i proto zastavujeme nedaleko vesnice, odpočíváme trochu a pak ve čtyřstupu veselé vykračujeme kupředu.

Za zpěvu písní přešli jsme kolem

jiti to, co sloučila léta, společně boje a společné úspěchy. Ale vrátili jsme se domů, do vlasti a domov nás volal každého zvlášť, rodné místo, rodiče, bratři a sestry, žena a děti – za tím vším jsme spěchali, vzdýť tak dlouhá a krutá byla léta odloučení. A tak jsme se rozprhli po svých vlastech československých, každý za svým povoláním a ke svým drahým. Už nebylo třeba našeho společní, našich společných bojů a obětí za svobodu a samostatnost milované vlasti jako tam za hranicemi. Že toho nebylo třeba? Jistě bylo práce dost a dost pro naši osvědčenou společnou vůli, ale vykonali jsme už svou povinnost jako celek a v osvobozené vlasti chopili se otěží zatím jiní a z nás každý musil se znovu vžít a zapracovat do nového života, v němž nalezl zase svůj údel a cíl i úspěch, jestliže mu štěstí přalo.

Jsmo roztroušeni od Sumay až k Tatrám, naše bývalá viditelná jednota je rozbita a přece jsme všichni spojeni aspoň myšlenkově, myslíme na sebe, cítíme společně a chápeme se rádi každé vhodné příležitosti, abychom se zas sešli, pobesedovali a hlavně vzpomínali . . .

Letos zavolalo nás téměř všechny do Prahy dvacetileté jubileum založení prvního dělostř. pluku

Jana Žižky z Trocnova. A po druhé nás volala opět Praha, srdce republiky, jehož mocný tlukot byl slyšen až v nejzazších končinách širé naší vlasti, vzdýť jsme se tam šli rozloučit se svým dobrým vychovatelem, starostlivým vůdcem a milovaným otcem, se svým prvním prezidentem Osvoboditelem.

Tak se někdy sejdem ve větším počtu, jinak však jen málo o sobě víme a proto je jisté chvalyhodná myšlenka, abychom se mohli dorozumívati mezi sebou častěji, abychom o sobě navzájem věděli, dříve než odejdeme jeden po druhém do neznámých končin, ještě neznámějších, než které jsme prošli na své pouli světem za veliké války.

Od občasného našeho tisku možno očekávati užitek některých: budeme o sobě vědět (budou uveřejňovány adresy), snáze a úplněji se budeme moci svolat, budeme moci spíše pomoci potřebným bratřím a jejich rodinám, příspěvky bratři, jež otksneme, zachováme dějinám nejdůležitější události.

Snad se vyskytnou i pohybnosti o zdaru našeho díla, ale bez odvahy a jistého rizika nemůžeme být ani úspěšní, jak přece zvláště my legionáři dobře víme – a proto jen s chutí a odhodlaností do díla, k němuž každý

přilož ruku podle svých sil. Jdeme za jednotou a společným cílem, jež námi a v nás vytvořily divy v dobách nejtěžších a zaslouží si dnes obnovy aspoň ideově, není-li již skutečnost možná.
Dr. V. Melichar.

Fr. Havlín, mladší:

Ze vzpomínek na sjezd.

Není snadno vylíčit dojmy, jichž neprehlednou řadu zanechal u nás sjezd prvního lehkého dělostřeleckého pluku a zborové oslavy pražské vůbec. Zážitky jsou prosto tak silné, protože jsme je prožívali se svými otci a jich druhy, kteří si byli opravdovými bratry v dobách, kdy život jednoho každého z nich visel na nitce štěstěny a poutu solidarity.

Sjížděli jsme se do Prahy s pocity nepřehledného řadu zanechal u nás sjezd prvního lehkého dělostřeleckého pluku a zborové oslavy pražské vůbec. Třetí baterie pak nás zajala docela. Nevíme, zda přece být v hledišti pod tribunou nebo na scéně. Zde nám jednotlivé útvary našeho vojska předvádějí ukázký ze života legií na Rost. Oč starých kamarádů svítá i mysl zalíců a dvacet let zpět. Nejedno oko starého válečníka, který viděl, co je to vítězít, padat a umírat, zvlhne a rozhoří se zcela, když se shledává se svým ideovým vůdcem a největším vojákem, tátou Masarykem. Celým pro-

vesnice, odkudž nám v ústrety vybíhali vojáci z první baterie a mnozí nás doprovázeli až za Wojciechovku, kudy se nám bylo bráti.

Cesta nás vedla kolem lesa a na druhé straně vinul se mezi zelenými lučinami potok. Krajinka měla příjemný ráz. Les voněl a jeho vůně milála se s vůní nedaleké vody.

Písničky zmlkly a my kráčeli volně – někteří zabránili v hovor, jiní se rozhlíželi okolím, slunce stálo již nevysoko, klonic se k západu. – Zanedlouho les se poněkud zahnul a s počátkem mezi řidnoucími stromy, později volně před námi ležela ves Koloděžno. Viděli jsme z ní vlastně jen několik krajinček. Ostatní se skrývaly v zelení košťatých stromů. Hovor umlkl skoro nadobro. Každý si bedlivě prohlížel náš budoucí domov a mimoděk se sám sebe tázal, co nám přinese dobrého, jak nám v něm bude.

Na místě, kde cesta odbočovala od

lesa ke vsi, jsme opět zastavili a oprášili oděv, seřadili se a jaře vykročili dolů po svahu. Brzo jsme minuli několik ojedinelých chat a zahnuili kolem mlýna úvozem do vrhu. Nahoře již po levé straně začínala ulice, táhnoucí se podél cesty. A o něco dále, při dvojitém záhybu, připojovaly se i po druhé straně nízké ukrajinské chaty, větší, s malými okénky a doškovými střechami. Mezi nimi tyčily se košťaté stromy s hustými korunami. Pádny náš krok vyvábil z chat muže, ženy i malou drobtinu, kteří všichni zvědavě a nedůvěřivě si nás prohlíželi. Veselý náš úsměv jim byl odvetou. Ale náhle jakési bujně veselí zachvělo našimi řadami.

„Zpívat“ ozvalo se mezi námi; za vybidnutím se ozval název písně, tón a v zápti povel našeho vedoucího poddůstojníka. Čtyři kroky vyzněly hluse, ale pevnou jistotou. A pak slýný tón, naráz vyražený ze sta hrdel, pro-

nkl vzduchem, zatetelil se ve výši a rozvlnil se úzkou ulicí a za ním nové a nové, tu jednoduše, jinde rozlišující se v dvoji- i trojhlásné akordy.

„Jdu sokolské šiky jdu,
prapor jim vlá nad hlavou . . .“

zaznělo v našich řadách. Zdálo se, jako by se naše hlasy přeměnily v třeptavé zvuky polnic – tak čistě a jasně rozlétały se tóny – a místy jako by zněly veselí intrády. V nápěv se mísily přesné a tvrdé údery noubou. Nadšení stoupalo v našich řadách a zvěšovalo se zvláště tehdy, když jsme viděli, jak z vrat a dvířek vybíhají vesničané a již důvěřivěji na nás pohlížejí. Zpěv náš byl první pohybem, pod jejímž dojmem počalo se nám otvírati nedůvěřivé srdce domácího obyvatelstva. Není možno, aby člověk, který si dovede tak srdečně a upřímně zapívat, byl tyranem a lupičem. Taktó si nás totiž tito prostodušní vesničané před-

storem letí němá slova ťažena. Nelze křičet, jásat, hrdat, jsou stažena silou posvátné úcty ke kmetu, jenž naposled přijel se rozloučit s drahými body. Váží si jich, neboť ví, že jen s nimi se mohl odvážit bořit trůny a měnit řád světa.

Zatím vžíváme se do života baterie v Rusku. Baterie podhodoje, je zajištěna četou pěšáků, vedenou státním důstojníkem. Trén je ukončen kuchyní a ani trojka nedělí. Hoši zpívají říznou podhodovou — rusky a my s nimi, abychom prožívali též veselím naplněnou periodu oddychu. Trýsem přijíždí kurýr s rozkazem a baterie zaujímá v několika okamžicích palebné postavení. — A již nám předvádějí na scéně ukázky zdatnosti naší mladé armády. Ze starých bojovníků v hledišti jsou opět vojáci, jsou to kanonýři a jezdcí; projevují uspokojení nad tím, jak baterie zajiždí do posic. „Ale koně, vite hoši, my tam měli koně, radost podívat, zvláště ten pár rapů,“ a slyšíte, že hovoří o koních jako o lidských kamarádech, pamatují si jejich jména, osady a hrdinské činy a pády v bojích. Program vrcholí ve zborovské scéně. To už jsme všichni, účinkující i diváci, vojáci i civilisté, mladá i staří, jedenci či, jedna myšlenka a nadšení pro brannost, vlast a národ.

Mohutné dojmy mají vliv na sdružku pluku „Na zavazadle“. Pořadatele se sice snažili udržetí baterii pohromadě, ale nedaří se jim to. Přicházejí noví a noví, kamarád poznává kama-

rada; vybavování jmen dělá přece jen těžkostí: „Kterej ty seš? Bože, tys byl v lůvce! A tady je kmetu z kanceláře!“ Dostavili se bývalí velitelé a po starém zvyku už sedí nahoře na ramenou. „Zač by stál Franta Rámus, no ne?“ A vlna opadá teprve při projevech bývalých spolubojovníků. Oziřují znovu jména: Macklevič, Sára, Pířkryl, Melichar a jiní. — Nečinný Školník je tmelem 3. baterie. Oslavy druhého dne v Ruzyni jsou toho dokladem. 3. baterie vede, je zastoupena nepočteně. Útí svého dobrého velitele a věří, že vážný ředitel gymnasia dovedl by i dnes směle z broněvých štítů osudy svěřených mu bratrů. Pluk stojí hostinu, účastní se i rodiny legionářů a poznávají se navzájem. V nové generaci vidíme caparty i statné syny. I o žízni je postaráno zásluhou bratrů. — Zofin pak přejímá známou vám společnost do stínu starých kaštanů a umožňuje rekapitulaci dojmů obou dnů. Vidíme, že sdružejí ti, kteří si byli kdysi nejbližší. Otcovi kamarádi se zpovídají. Nenalčím slov, kterými bych popsal, co jsem prožil za krásného slunného odpoledne. To už jsem patřil zcela baterii, s kterou jsem prošel lůvčím, mohutně okamžiky od Buzuluku do Vladivostoku. Vidím nekonečnou trať a život na ní a kolem ní: vytrhané koleje, zbořené mosty, divoké lokomotivy, záhadné pláne a tajga. Poznávám Chojjavina, Lišku, Čížkovského a ostatní, kterým osud nedopřál poznání osvobozenou

vlast. Znáť už mladého Anýže, v kóždu a s bodákem sřezí lokomotivu, zatím co Klotanda neztrácí obchodního ducha ani v době nouze. A je tu zas Nedvěd, který pomáhá otci vyskočit z rozjetého vlaku na travnatou stráň, když protijedoucí stroj zabíráne hrozící katastrofě; navazují nit vzpomínek Paleček, Synek, Rychtr, Matějka, Horák, starostlivý Vokoun, skromný Procházka a ostatní, jejich vyprávění mne upoutalo, jména však se nevybavují. Jsou to plukovníci, majori, rotmistři, rolníci, státní zaměstnanci, lékárníci, směs velmi pestrá, z Čech, Moravy i Slovenska.

Generace udatných hochů stárne a odchází, život jde svou cestou nezadržitelně vpřed a bude se zdát nádhernou legendou to, co naši otcové v zájmu vlasti vykonali, aby ohromili svět a aby nám ukázali, jak pracovat, bychom draze vykoupenu svobodu uchovali svým nástupcům.

Zpráva výboru.

Při oslavě 20. výročí založení I. pl. lehk. dělostřelctva Jana Žižky z Trocnova, konané dne 5. července 1937 v Praze-Ruzyni, sešlo se 75 příslušníků naší baterie, z nichž některé jsme tu uviděli po prvé za 17 let. A kolik jich ještě zbývá, kterých jsme za tu dobu nespatribili? Ale snad se dočkáme ještě, že se jednou sejdemě všichni anebo aspoň většina z nás. Doufáme, že se nám to při dobré vůli a s trochou pomoci jistě podaří, včty máme již 204 adresy bratrů 3. baterie. Po odhalení pomníku padlým bratřím defilovali aktivní vojáci I. dělostřel. pluku i my legionáři, kteří jsme před 20 lety byli zakladatelé pluku. Po defilé se odebraly části jednotlivých baterií do ubikací ruzynských kasáren, kde se jim dostalo pohoštění: vojenský oběd a plezeńské pivo, za které vděčime bratru majoru Michalíkovi. U naší baterie byli aktivní důstojníci pan št. kapitán Býček, který se stal s nevšední odhodou o klidný a rychlý průběh obsluhy; též ostatní pánům důstojníkům, rotmistřům a vojínům, kteří se horlivě starali o příslušníky 3. baterie, patří náš bratrský dík. Zvláště tímí díky jsme zavázáni bratru veliteli pluk. Holubkovi a celému správnímu výboru oslav, který seval všechny příslušníky pluku, jejich zakladatele, ruské legionáře, jakož i záložníky, sloužící již v čsl. vojsku. — Při veselí zábavě a různých vzpomínkách přišli bratři Tomeček a Paleček se skvělým

stavovali, jsouce v tom podporování smyslenými bajkami ruských vojínů. Tito neděťli nás nijak osočiti, jejich úmyslem bylo spíše vtěšiti nás hrdinství, ale prostá mysl venkouvaná neduhpala a vykládala si po svém vyprávění vojáků.

Píseň nám vystačila právě až k místu, kdež jsme měli očekávatí velitele baterie. Doznělý poslední tón, brzo za nimi se ozvaly úsečné povely a hned nato se naše čtyřstupy řadí ve dvojsupy. Opět povel, řady se bystře a svižně zastavují a obracejí v čelný šik.

Jsmo veselí. Příchod náš vzbudil zájem a zpěvem byl dobře akcentován. Stáli jsme tak volně několik okamžiků a kolem nás se nakupilo plno diváků. V tom přichází velitel baterie a na jeho pozdrav odpovídáme hřímavým „Zdar!“, jež jako střela rozráží teplej vzduch. V řadách vesničánu se ozve pochvalný šepot i oko kapitánova radostně vzplane.

Vítá nás upřímnou, nedlouhou trvající řečí. Stojíme nehybně a nasluháme slovům mluvícího. Snažíme se zachytit i zděvčvy jeho nitra mezi slovy řeči. Pokoušime se proniknouti jej celého a aspoň tak nahlédnouti za roušku budoucnosti. Celkové působí na nás kapitán sympaticky. Zvláště od prvního okamžiku se nám zalíbila žvlhácká poloha jeho čepice, již má po kozácku k jedné straně položenou.

Skončiv řeč, dává znamení k odchodu. Řada se bystře pohne a změni v čtyřstup. Haed nato opět se ozvou odměřené kroky — kráčíme do druhé části vsi, kdež jsou nám vyměřeny ubikace.

A na hořejší návrh s hlukem a žerty, rozveseleni rozcházdime se do malých domků a chat.

Vyňato z knihy „Ruskem a Sibiří“.

návrhem, aby byl vydáván časopis naší baterie. Na schůzce 20. září t. r. byl návrh přijat; za redaktora byl zvolen br. Tomeček a do redakčního kroužku bři: Dr. V. Melichar, ppl. V. Šup, mjr. V. Michalík, prokurista Jan Makalouš, odb. uč. Jaroslav Paleček a Jos. Školník. Br. Tomeček, maj. tiskárny v Bzenci na Moravě, všel tomuto návrhu ochotně vsírc, neboť bude časopis tisknout a rozesílat všem bratřím. Časopis ponese název „Věstník 3. baterie 1. pluku lehkého dělostřelctva rus. legií“. Věstník obdrží každý příslušník baterie (pokud máme jejich adresy), začez zaplatí každoročně Kč 5— na úhradu tisku — mimo dobrovolné příspěvky, které vybiráme prostřednictvím Ústřední zálohy čsl. legionářů v Praze. Kdo ovšem nemůže uvedených částek zaplatit, milerádi mu zašleme Věstník zdarma. Do časopisu potřebujeme adresy, zprávy o bratřích i různé jiné příspěvky. Proto vás, bratři, žádáme, máte-li písemné poznámky z Ruska, anebo můžete-li popsat nějakou epizodu ze života 3. baterie, zašlete vše br. Školníkovi; čím více budeme mít příspěvků a čím větší projevíte zájem, tím lepší budou naše výsledky. Proč chceme sami shromáždit a vydat naše paměti? Originál kroniky, psané o činnosti baterie v Rusku, se ztratil a nelze ho nalézt; dějiny 1. dělostřel. pluku jsou pak zvlášt o činnosti 3. baterie velmi neúplné a namnoze i tendenční. Potřebujeme vaši pomoci, nebojte se tedy a zvlášt nespolehejte na druhé, aby to opět nedopadlo tak, jako při své výzvě, kdy zaslali své vzpomínky jenom dva bratři. Nevymlouvejte se, že to neumíte, prostě napíste svými slovy vše tak, jak jste to každý sám prožil. Zajistě uznáme naše dobré snahy a přičinite se, abychom svůj úkol splnili, zvlášt když u naší baterie je převážná většina inteligence. Spoléháme na vás a jsme přesvědčeni, že jistě nedopustíte, abychom hned v začátcích zklamali několik naštěných bratřů, kteří se ochotně ujímají práce. Až budeme před vánočními svátky rozesílat všem bratřím ve Věstniku šekové poukázky na dobrovolné příspěvky pro náš sociální fond, nezapomeňte tedy přidat Kč 5— na úhradu tisku. Tisk budeme vydávat podle potřeby — asi čtyřikrát ročně, t. j. v září, prosinci, březnu a červnu. Věříme, že bratři nám vyjdou ochotně vsírc, a abychom měli příspěvky vždy včas, prosíme, by byly zasílány vždy k prvnímu tobo měsíce,

kdy má vyjít a to na udanou adresu br. J. Školníka, Praha-Karlín, Katzlova 3.

Každou změnu adresy oznamte i hned respond. listkem br. J. Školníkovi, Praha X, Katzlova 3.

Pro informaci bratřím, kteří nevědí o sdružení bývalých příslušníků 3. baterie 1. pl. lehkého dělostřelctva na Rusi, sdělujeme, že o všelegionářském sjezdu r. 1935 se sešel největší počet příslušníků naší baterie — 110 bratřů. Většinou vidíme stále tytéž milé tváře, které si nenechají ujít „slezin“ 3. doblestně, aby se zase po několika letech sešli se svými kamarády z dob hrdiných bojů našich legií v Rusku. Přes to, že uplynulo již 17 let od našeho návratu do vlasti, zdá se, že mnohý bratr vůbec nestárne, zvlášt je-li ve stejnkroji, třebaže zub času vyhlodal vrásky na jeho tváři a vlasy mu trochu zbledly. Tím radostnější je, když se vždy ve zdraví sejdeme. Vždy je plno dotazů, proč některý z bratřů nepřijel, co dělá, kde je, vyzít je jich stále mnoho, kterých jsme ještě vůbec ani na jednom sjezdu neviděli. Chápeme, že zejména v dnešní době obřím mnohým bratřím není možno nésti značný náklad na jízdu a pobyt v Praze z vlastních skrovných příjmů, jež často sotva stačí ke krytí životních potřeb, zvlášt je-li četná rodina. Proto byl s našedním přijetím na sjezdu návrh vytvořit „Sociální fond 3. baterie“, který by měl za úkol poskytnouti potřebným bratřím podpory na cestovné k příštím sjezdům a hned byl vybrán základ 552,25 Kč. Za předsedu zvolen náš milý bratr, bývalý velitel Dr. Václav Melichar, ppl. v záloze, který ještě nikdy nezapomněl se podívat na své dlapce. Pokladníkem je br. Jan Makalouš, jednatelkem br. J. Školník. První schůzka pražských bratřů (je nás v Praze 40) byla konána dne 1. prosince 1936. Na této schůzce bylo usneseno, aby každý příslušník 3. baterie, pokud mu to dovolí jeho finanční poměry, zaplatí ročně dobrovolný příspěvek. Z vybraných příspěvků budou poskytovány nejnutnější podpory nemajetným bratřím, anebo i pozostalým po nich. Také na legonářském sjezdu bude z tohoto fondu dána pomoc potřebným bratřím, aby se mohli sjezdu zúčastnit. Bylo též usneseno sepsati paměti (vzpomínky) 3. baterie, aby doba její slávy nebyla zapomenuta.

Naši jubilanti.

Bratři Václav Valenta-Alfa, učitel a spisovatel v Blovicích, Václav Chmelíček, str. sazeč „Lid. Novin“ v Brně, Frant. Kropáček, majitel autodopravy v Praze, Adolf Novotný, drogist a v Rožnově p./R., Frant. Synek, železničář v Kolíně, Miloš Vítek, odb. učitel v Brně, Konrád Šenk, úředník v Brně, Jan Mareček z Jaroslavic u Zlína, Lud. Ondruch, pošt. zřízenec v Olomouci, Josef Žezule v Plzni, došli se v tomto roce abrahamovin.

Nejstarším příslušníkem 3. baterie je br. Josef Smrčka, který se dožívá letos 65 let, 64 let má br. Jan Klíma ze Zaluhy u Liboně, 62 let br. Frant. Škaloud rovněž ze Zaluhy u Liboně a br. Josef Svoboda z Přibyslavic u Vel. Meziříčí.

Šedesátiny slaví letos bratři: Frant. Havlín, rolník v Klamově, Frant. Vopat, fotograf v Litovli.

Všem těmto jubilantům jako i těm, o nichž nevíme anebo neznáme jejich stáří, přeje celá 3. baterie hodně mnoho zdraví, štěstí, spokojenosti a zdraví v jejich práci.

Prosíme bratry 3. baterie, kteří se nezúčastnili oslav 20 let od založení 1. dělostřelčeského pluku Jana Žižky z Trocnova v Ruzyni, aby co nejdříve zaslali svá věková data br. Školníkovi, Praha X, Katzlova 3. V ý b o r.

Naše rovy.

U příležitosti jubilejních oslav 20tiletého trvání 1. pluku lehkého dělostřelctva na Rusi vzpomínáme s vděčností našich milých bratřů — největších našich hrdinů, kteří padli na ruských a sibiřských pláních v boji za svobodu a samostatnost naší milé vlasti. Osud nedopřál jim té radosti, aby mohli spatřit osvobozenou vlast, kterou tolik milovali a na niž se tolik těšili. Jsou to bratři: velitel baterie poručík Alex. Choljavin, praporčík Alex. Liška, dělostřelec Václav Stuchl, dělostřelec Josef Pelant, svobodník Oldřich Čížkovský a dělostřelec Václav Janeček.

Pokud jsme mohli zjistit, opustili nás a své drahé již v svobodné domovíně, nedočká se ovoc své plodné práce: Karel Němec, Boh. Buriánek, J. Štěpaf, Jos. Erlebach, J. Prokšik, Ing. Mach, Fr. Liška, Pelišek, Vavřinec Paneš (15/8

1935), Adolf Křemen (3./10. 1935), Karel Knop (15./12. 1936), Václav Renč (25./2. 1937), Frant. Kratochvíl a Ant. Novák z Jaroměře.

Budeme jich vzpomínat a všem „Věcnaja pamjat!“

Náš milý pěší pluk 6 - Hanácký - v Otomouci vzpomene v dnech 12. a 13. března příštího roku 20. výročí svých slavných bojů u Badmače, v nichž mu i naše baterie obětavě pomáhala. Přidružíme se k jejich oslavám aspoň svými vzhledy, jež, bratři, zašlete již do nejbližšího čísla v míře co nejhojnější.

Zpráva jednatelská.

Od založení našeho sdružení uplynula 2 léta a za tu dobu, třebaže jsme konali pouze 3 schůzky, můžeme být plně spokojeni s výsledkem, který díky pochopení všech našich milých bratří přinesl ovoce plodné práce.

První schůzka byla ustavující, kde pojednáno o dobrovolných příspěvcích, programu naší sociální činnosti a doplněn výbor, do něhož byli zvoleni bratři: mjr. V. Michalík, Ant. Král, Alex. Kosina, Ant. Slaviček a V. Matásek jako zapisovatel. Ve druhé schůzce pojednáno o přípravách k 20. tříletým oslavám založení I. pluku lehk. dělostřelctva. Dne 20. září t. r. byla svolána třetí schůzka - smuteční, k uctění památky zesnulého presidenta-Osvoboditele, při které za čestné strážce bratří důstojníků po dvouminutovém tichu promluvil předseda bratr Dr. V. Melichar o významu velkého mrtvého zvláště pro nás legionáře. Počet adres bratří naší baterie se rozšířil ze 150 na 204. Postrádkáme ještě několik bratří

a prosíme o spolupráci v zjišťování adres dosud nám neznámých. Doufáme, že prostřednictvím našeho tisku, do kterého uveřejníme všechny adresy, se podaří ryhlet zjištění pobyt sdruženců našich bratří.

Na pohřeb zemřelých bratří Paneše a Knopa byl vyslán za baterii zástupce s květinovým darem. Ze sociálního fondu bylo dáno k vánočním vdově po br. Adolfu Křemenovi 250— Kč. Mimo to daroval rodině br. mjr. Michalík látku na dvoje dětské šaty, dva páry bot, punčochy a nadičku pod vánoční stromček. Na cestovné vydáno 400 Kč. Celkové vydání na darech činí 840 Kč. Od založení našeho svazku bylo vypraveno 390 tiskopisů a dopisů, došlo jich 30.

Považují za svoji povinnost oznámit, že 25. července t. r. zemřela ve věku 23 let dceruška našeho milého br. Dr. Melichara. Jménem baterie byl zaslán soustrastný projev a květinový dar. Br. Dr. Melichar zaslal děkovný dopis, který otiskujeme:

Milým bratřím, bývalým příslušníkům 3. baterie I. pl. lehk. dělostřelctva na Rusi.

Váším projevem upřímně účastí a soustrastí byl jsem ve svém nevyzrálém bolu nad nenahraditelnou ztrátou své milované dceručky opravdu hluboce dojat a přijímám, prosím, srdečně a věrně díky za všechna Vaše vřelá a hřejivá slova útěchy i za krásný květinový dar, jímž jste vzpomněli drahé zesnulé. Bylo mně obzvláště milé, že dobrou a šlechetnou duši té, na níž jsem tak často vzpomínal v dobách dobrých i zlých mezi Vámi uprostřed uralských pralesů, provázeli jste i Vy, milí bratři, na poslední její smutné cestě aspoň ve svých vzpomínkách. Na důkaz mé vděčnosti přijímám, milí bratři, k uctění drahé památky naší milované Elišky 800— Kč (převádím na náš účet v Ústřední záložně čsl. legionářů) ve prospěch našeho sdružení.

*S upřímnými bratrskými pozdravy Váš
Dr. V. Melichar,
podpluk. r. I. v. z.
V Dobrušce 14. srpna 1937.*

Pokladní zpráva od 6. července 1935 do 15. října 1937.

Naše finanční zpráva dokazuje, že nejen slovy jsme bratry, ale i skutkem proctivé lásky bratrské a pomocí sociálně slabým.

1935	Při založení „Sociálního fondu“ 3. baterie o všeleg. sjezdu 6. července 1935 vynesla hromadná sbírka	Příjem	Vydání
1936	Při schůzích vybráno	552-25	250—
1937	Dobrovolné příspěvky došlé pošt. spoř.	556—	1.320-10
	Úroky	1.320-10	47-15
	Květinové dary zemřelým bratřím	190—	250—
	Vánoční nadička pí. Křemenové	400—	160-35
	Příspěvky bratřím na cestovné	160-35	1.481-15
	Výlohy administrativní	1.481-15	
	Zůstatek	2.481-50	2.481-50

Jan Makalouš.

Upozorňujeme bratry obchodníky a živnostníky na možnost inserce v našem „Věstníku“, jež jim jistě přinese podporu z našich řad.

Tiskopisy

Knihtiskárna

KAREL HORÁK

Nový Bydžov

ukusné, účelné a levné dodá bratřím 3. baterie

F. Tomeček v Bzenci.

- puškařský závod -

doporučuje se bratřím při nákupu zbraní všeho druhu.

Vychází čtyřikrát ročně. Za vydavatelstvo a redakci odpovědný Frant. Tomeček v Bzenci. Tiskne F. Tomeček v Bzenci. Ředitelství pošt a telegrafů v Brně povolilo uložiti novinových známek výnosem č. 108.012/IIIa-1937 ze dne 9. listopadu 1937. Podací úřad Bzenec.